

ПРИМЉЕНО: 11.04.2023

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
11. април 2023. године
Београд

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-732/23		

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРЕДСЕДНИКУ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1. Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине, подносим **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА.**

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Александар Оленик

**ПРЕДЛОГ ЗАКОНА
О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА**

Члан 1.

У Кривичном законнику ("Сл. гласнику РС", бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019) додаје се члан 186. који гласи:

Злоупотреба полно експлицитних снимака или фотографија

Ко злоупотреби однос поверења и без пристанка сниманог лица учини доступним трећем лицу снимак или фотографију полно експлицитног садржаја који су снимљени уз сагласност тог лица и за личну употребу и на тај начин угрози приватност тог лица, казниће се казном затвора до две године.

Казном из става 1. овог члана казниће се ко употребом рачунарских система или на други начин изради нови, или преиначи постојећи снимак или фотографију полно експлицитног садржаја и тај снимак или фотографију употреби као праве те тиме угрози приватност лица на том снимку.

Ко кривично дело из става 1. и 2. овог члана учини путем рачунског система или рачунарске мреже или на други начин учини снимак или фотографију доступним већем броју лица, казниће се казном затвора до три године.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измени и допуни Кривичног законика ("Сл. гласник РС", бр. 85/2005, 88/2005, 107/2005, 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014, 94/2016 и 35/2019) садржан је у члану 97. став 1. тач. 2, и 10. Устава Републике Србије, према коме Република Србија уређује уставност и законитост; поступак пред судовима и другим државним органима; одговорност и санкције за повреду слобода и права грађана утврђених Уставом и за повреде закона и других прописа и општих аката.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Важећим Кривичним закоником, као и другим важећим законима није обухваћена тзв. осветничка порнографија, те је стога предложено увођење посебног кривичног дела Злоупотреба полно експлицитних снимака или фотографија, јер се тиме жели зауставити распрострањеност тзв. осветничке порнографије, као друштвене појаве у време раширености друштвених мрежа и интернета.

Тзв. осветничка порнографија је веома присутан начин сексуалног насиља, већински над лицима женског пола, али није занемарљив ни број жртава тзв. осветничке порнографије лица мушког пола. Најприсутнија је ситуација из односа бивших парнера, међутим појам тзв. осветничке порнографије треба схватити и применити у ширем контексту, посебно имајући у виду да учинилац не мора увек бити бивши или садашњи партнер јер снимци или фотографије могу доћи до трећих лица и неовлашћеним приступом рачунару или телефону, као и измени оригиналних снимака или фотографија. Ова друштвена појава није нова, али данашње могућности брзог ширења оваквих садржаја путем интернета, доводе до тога да у кратком времену ови садржаји постају доступни непрегледном броју лица тзв. вирални, те се стварне последице по жртве не могу сагледати ни на општем нивоу.

У важећем српском законодавству тзв. осветничка порнографија не постоји као посебно кривично дело, те се гоњење може предузети само применом члана 145. Неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка, са благим запрећеним казнама које се често замењују новчаном казном. Имајући све наведено у виду, потребно је сексуално насиље строжије кажњавати.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У важећем законодавству тзв. осветничка порнографија не постоји као посебно кривично дело, те се гоњење може предузети само применом члана 145. Неовлашћено објављивање и приказивање туђег списка, портрета и снимка, са благим запрећеним казнама које се често замењују новчаном казном.

Увођењем посебног кривичног дела Злоупотреба полно експлицитних снимака или фотографија, жели се зауставити распрострањеност тзв. осветничке порнографије, као друштвене појаве у време раширености друштвених мрежа и интернета.

IV. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије будући да је организација надлежних органа већ постављена важећим Законом, чије се (изложене) измене и допуне сада предлажу.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ВАЖЕЋЕГ ПРОПИСА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ И ДОПУЊУЈУ

Члан 186. (Брисано)

ЗЛОУПОТРЕБА ПОЛНО ЕКСПЛИЦИТНИХ СНИМАКА ИЛИ ФОТОГРАФИЈА

КО ЗЛОУПОТРЕБИ ОДНОС ПОВЕРЕЊА И БЕЗ ПРИСТАНКА СНИМАНОГ ЛИЦА УЧИНИ ДОСТУПНИМ ТРЕЋЕМ ЛИЦУ СНИМАК ИЛИ ФОТОГРАФИЈУ ПОЛНО ЕКСПЛИЦИТНОГ САДРЖАЈА КОЈИ СУ СНИМЉЕНИ УЗ САГЛАСНОСТ ТОГ ЛИЦА И ЗА ЛИЧНУ УПОТРЕБУ И НА ТАЈ НАЧИН УГРОЗИ ПРИВАТНОСТ ТОГ ЛИЦА, КАЗНИЋЕ СЕ КАЗНОМ ЗАТВОРА ДО ДВЕ ГОДИНЕ.

КАЗНОМ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА КАЗНИЋЕ СЕ КО УПОТРЕБОМ РАЧУНАРСКИХ СИСТЕМА ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН ИЗРАДИ НОВИ, ИЛИ ПРЕИНАЧИ ПОСТОЈЕЋИ СНИМАК ИЛИ ФОТОГРАФИЈУ ПОЛНО ЕКСПЛИЦИТНОГ САДРЖАЈА И ТАЈ СНИМАК ИЛИ ФОТОГРАФИЈУ УПОТРЕБИ КАО ПРАВЕ ТЕ ТИМЕ УГРОЗИ ПРИВАТНОСТ ЛИЦА НА ТОМ СНИМКУ.

КО КРИВИЧНО ДЕЛО ИЗ СТАВА 1. И 2. ОВОГ ЧЛАНА УЧИНИ ПУТЕМ РАЧУНСКОГ СИСТЕМА ИЛИ РАЧУНАРСКЕ МРЕЖЕ ИЛИ НА ДРУГИ НАЧИН УЧИНИ СНИМАК ИЛИ ФОТОГРАФИЈУ ДОСТУПНИМ ВЕЋЕМ БРОЈУ ЛИЦА, КАЗНИЋЕ СЕ КАЗНОМ ЗАТВОРА ДО ТРИ ГОДИНЕ.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа – Александар Оленик

2. Назив прописа

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ И ДОПУНИ КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), односно са одредбама Прелазног споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, са једне стране, и Републике Србије, са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Прелазни споразум)

а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну саржину прописа

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума

д) Веза са Националним програмом за интеграцију Републике Србије у Европску унију

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

а) Навођење примарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

б) Навођење секундарних извора права ЕУ и усклађеност са њима

в) Навођење осталих извора права ЕУ и усклађеност са њима

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније

/

5. Уколико не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба констатовати ту чињеницу. У овом случају није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа.

Не постоји одговарајући пропис Европске уније са којим је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права ЕУ преведени на српски језик?

/

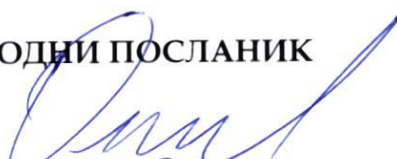
7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик ЕУ?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

/

НАРОДНИ ПОСЛАНИК

Александар Оленик